

Belastingpolitieke spanning loopt op

Het Belastingplan 2015 kreeg van parlementariërs in een wetgevingsoverleg kwalificaties als "tussenpakket" en "dunste plan sinds jaren." Desondanks deed het hoorlijk wat politiek stof opwaaien, hoofdzakelijk als gevolg van de ingediende nota van wijziging inzake de autobelastingen (WFR 2014/1376). Staatssecretaris Wiebes van Financiën kreeg een flinke oorvijg van zijn eigen partij, hetgeen toch wel een blamage is. "Ik voelde mij overvallen," aldus partijgenoot Neppéus (VVD). Zij had weliswaar vooraf van Wiebes een signaal gekregen dat er 'iets' zat aan te komen, maar meer dan dat leek het niet te zijn geweest. Vooral de voorgestelde aanscherping van de uitstootgrenzen, waardoor leaseauto's vanaf 2016 eerder in een hogere bijtellingscategorie vallen, veroorzaakte paniek bij de liberalen. Die aangescherpte grenzen zijn natuurlijk bedoeld om de autobranche te stimuleren met (steeds) zuinigere modellen te komen, maar de branche deed het net voorkomen als of er op dat punt geen vooruitgang meer kan worden geboekt. De ketelmuziek van de autobranche vond desalniettemin makkelijk gehoor bij de VVD. Neppéus kondigde direct aan het voorstel van tafel te willen hebben. Ook SP en PVV waren kritisch. CDA en D66 konden zich overigens wel in het voornemen van Wiebes vinden. Deze twee partijen trekken in de fiscaliteit sinds kort steeds vaker samen op om zo een blok tegen de coalitie te kunnen vormen. Hun opstelling bracht coalitiepartij PvdA in een lastig pakket. Groot (PvdA) was inhoudelijk niet tegen het voorstel van Wiebes, maar hij begreep evenwel ook dat hij wellicht mee zou moeten in de redingsloep waar Neppéus zichzelf al in had gemanoeuvreerd. De voorgestelde wijziging in de autobelastingen lijkt, op het moment van schrijven van deze rubriek, dus weer te worden aangepast. Wat de uitkomst ook zal zijn, Wiebes heeft met zijn eigen doelpunt bij voorbaat politieke schade opgelopen.

Een tweede nederlaag bij een ander dossier ligt al op de loer. In een hoorzitting in de Tweede Kamer lieten experts en (branche)organisaties namelijk weinig heel van nut en noodzaak van de door Wiebes voorgestelde Beschikking geen loonheffingen (BGL) als vervanger van de VAR. De oppositiepartijen noteerden alle kanttekeningen gewillig en ook de coalitie toonde weinig enthousiasme. Het is een terechte vraag of dit voorstel nog wel onverkort doorgang kan vinden. Steeds meer

partijen betogen dat eerst de fiscale positie van zzp'ers uitgekristalliseerd moet worden. Pas daarna kunnen dan aanpassingen in de uitvoering worden doorgevoerd. De conclusie van een lopend interdepartementaal beleidsonderzoek (IBO) naar zzp'ers kan uitkomst bieden, maar veel heil moet van deze ambtelijke exercitie ook weer niet worden verwacht. Dit IBO was immers een vlucht naar voren als gevolg van de eerder mislukte poging van het kabinet om de fiscale ondernemingsfaciliteiten aan te pakken (waarvoor de winstbox nog als schaamlap diende). Het kabinet loopt momenteel met een grote boog om elk gevoelig fiscaal dossier heen, waardoor het onwaarschijnlijk lijkt dat nu ineens op korte termijn wel manmoedig het mes gaat in bijvoorbeeld de zelfstandigenaftrek. Vooral de VVD heeft voor IB-ondernemers, evenals voor dga's, politiek wat te verdedigen. De PvdA zit offensiever in die wedstrijd. Groot toonde bij het wetgevingsoverleg dan ook zijn ambitie om flink te snoeien in de fiscale ondernemingsfaciliteiten. Ook box 2 moet zijns inziens worden aangepakt. "Box 2 is belastingluw en leidt tot belastinguitstel tot sint-juttemis," merkte hij op. Voorts stelde het Kamerlid dat de voorliggende aanscherping van het gebruikelijk loon zeker niet de laatste zal zijn. Tandenknaarsend luisterde Neppéus naar het sociaaldemocratische betoog, daar haar rol in het debat al was uitgespeeld door het echec met de autobelastingen. Een dag later probeerde de VVD alsnog weerstand te bieden door via schriftelijke vragen opheldering bij het kabinet te krijgen over de fiscale ondernemingsfaciliteiten.

Zo loopt de politieke spanning in de belasting sfeer langzaam op. Mede ook doordat de PvdA, tot verbazing van de VVD, het kabinet ineens opriep om de hervorming van box 3 spoedig ter hand te nemen. Dat de sociaaldemocraten daarbij koersen op een vermogenswinstbelasting, deed aan de andere kant tevens Bashir (SP) bijna van zijn stoel vallen. Eerdere SP-voorstellen in die richting wees de PvdA immers steevast van de hand. De SP de wind uit de zeilen nemen, is dan ook de voorname reden voor de huidige ommezwaai.

Mr. drs. M.P.A. Spanjers

Auteur is fiscalist en eigenaar bureau Flosvier